

PROGRAM OBRANA A BEZPEČNOSŤ SPOLU - občianska demokracia

Zaistenie stability, bezpečnosti a obrany zvrchovanosti a územnej celistvosti Slovenskej republiky a demokratického zriadenia je vôbec najdôležitejšia úloha štátu a základný predpoklad na jeho fungovanie a napĺňanie základných ústavných práv a slobôd občanov. Bez zaistenia bezpečnosti a obrany suverenity Slovenskej republiky sa nie je možné venovať ani uspokojeniu základných politických práv a slobôd, spoločenských, sociálnych a ekonomických potrieb občanov. Len keď budeme schopní zaistiť bezpečnosť a obranu štátu a ochranu občanov, môžeme sa venovať vytváraniu podmienok ekonomickej prosperity, rozvoju kultúry, vedy a vzdelávania, nákladným sociálnym programom, zaisteniu kvalitnej zdravotnej starostlivosti a ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva pre nasledujúce generácie.

Po zmenách politických režimov a skončení studenej vojny došlo k zásadnému uvoľneniu medzinárodného napätia a k výraznej redukcii rizika globálneho alebo veľkého vojenského konfliktu. Konflikty a nestabilita vo svete sa však neskončili. Naopak, v posledných rokoch sa medzinárodné bezpečnostné prostredie v našom okolí zmenilo. **Ozbrojený konflikt medzi štátmi v našom geopolitickom priestore nie je možné vylúčiť a jeho riziko vzrástlo, aj keď je málo pravdepodobný.**

Výrazne rastie rozsah a intenzita nových asymetrických hrozieb a úloha neštátnych, no o to nebezpečnejších aktérov, ako napríklad teroristické siete (Al Kájda) a Islamský štát, ktorí dnes majú spôsobilosti a kapacity destabilizovať štáty a dokonca aj celé regióny. Viaceré štáty okrem tradičných ozbrojených síl budujú ofenzívne kybernetické spôsobilosti a kapacity pre hybridné pôsobenie. V dôsledku toho sa výrazne znižuje rozdiel medzi tradičnou obranou zaisťovanou predovšetkým ozbrojenými silami a širšou bezpečnosťou, zaisťovanou policajnými a ďalšími bezpečnostnými zložkami. Ozbrojeným silám a bezpečnostným zložkám sa podstatne rozširuje spektrum úloh a súčasne **narastajú nároky na spoločnú koordináciu a integrovanú odpoveď štátu na prípadnú hrozbu**.

Na väčšinu bezpečnostných hrozieb nie je Slovenská republika schopná plnohodnotne a účinne reagovať sama. **Potrebuje sa preto spájať a spolupracovať s našimi partnermi a spojencami**. Vstupom do Severoatlantickej aliancie a Európskej únie sme súčasne získali vonkajšie garancie našej bezpečnosti a politicko-hospodársky priestor pre našu prosperitu a schopnosť uspieť v čoraz prepojenejšom globálnom svete a zostrujúcej sa globálnej konkurencii. Avšak na to, aby sme boli skutočne suverénnou, bezpečnou a prosperujúcou krajinou, musíme byť spoľahlivý spojenec, aktívne sa zapájať do činnosti týchto zoskupení a prispievať do nich vlastnými kapacitami a spôsobilosťami. Presne to isté očakávame aj od našich spojencov.

Aktuálny stav

Obrana a bezpečnosť boli dlhodobo zanedbávané prakticky všetkými vládnyimi garnitúrami od vzniku samostatnej Slovenskej republiky. Po vstupe do NATO sa nám nepodarilo v plnom rozsahu realizovať dobre pripravené reformy ozbrojených síl. Zatiaľ čo redukcia štruktúr a kapacít prebiehali rýchlejšie ako bolo plánované, tieto neboli nasledované plánovanými štruktúrnymi zmenami, modernizáciou a získavaním nových spôsobilostí. Transformácia bola len čiastočná a uskutočnila sa najmä v personálnej oblasti, kde sme síce prešli na plne profesionálne ozbrojené sily, ale nikdy sa nám nepodarilo naplniť požadované počty profesionálnych vojakov.

Aj napriek prijatým záväzkom pri vstupe do NATO sa výrazne redukovali zdroje na obranu a to sa prehýbilo s príchodom hlbokaj globálnej hospodárskej a finančnej krízy. V dôsledku toho sa nielen neuskutočnila modernizácia, ale výrazne degradovala obranná

infraštruktúra a dramaticky sa redukoval výcvik. Slovenská republika si dlhodobo neplní svoje záväzky v oblasti Cieľov síl a výstavby deklarovaných vojenských jednotiek. Toto je čiastočne vyvažované vysoko profesionálnym a primeraným zapojením sa obmedzeného počtu jednotiek a vojakov do spoločných aktivít a operácií NATO. Negarantuje to však plnohodnotné splnenie všetkých záväzkov, ani primeranú vlastnú bojaschopnosť a pripravenosť, teda schopnosť reagovať na možné hrozby.

V prípade vnútornej bezpečnosti došlo ku značnej politizácii bezpečnostných zložiek, prejavujú sa symptómy zneužívania štátnych orgánov a korupcie, narastá nedôvera občanov vo svoj štát a jeho inštitúcie. Postupný rozklad a mocensko-politické ovládnutie inštitúcií štátu vyústilo do hlbokej spoločenskej krízy, ktorá kulminovala najmä po vražde novinára Jána Kuciaka a Marty Kušnírovej. Narastá domáci extrémizmus, ale aj šírenie dezinformácií a konšpirácií zvonka.

Naša vízia: Bezpečný a spravodlivý štát

Slovensko potrebuje zásadnú zmenu politických a spoločenských pomerov. Obranu a bezpečnosť je potrebné odpolitizovať a vrátiť ju do služby všetkým občanom, pričom ich revitalizácia je súčasťou nášho úsilia o rekonštrukciu štátu. Tému obrany a bezpečnosti je potrebné vrátiť naspäť tým, ktorí za obranu a bezpečnosť krajiny zodpovedajú. Do ozbrojených síl a najmä bezpečnostných zložiek je potrebné vrátiť profesionalitu, lojálnosť k republike, striktný kariérny systém a účinné mechanizmy vnútornej a vonkajšej kontroly ich činnosti.

Schopnosť sa brániť, odolnosť a stabilita

Naša sloboda a demokracia nie sú samozrejmosťou, ale boli vykúpené úsilím predchádzajúcich generácií a tisíckami životov našich predkov. Slovenská republika musí byť schopná reagovať na meniace sa bezpečnostné prostredie a bezpečnostné hrozby. Bezpečnosť občanov, nedotknuteľnosť hraníc, schopnosť odradiť prípadného agresora, odhodlanie brániť sa a schopnosť klásť ozbrojený odpor pri ohrození územnej celistvosti Slovenskej republiky sú základnými podmienkami existencie nášho štátu ako spoločného domova všetkých našich občanov.

Svet sa mení a okrem tradičných vojenských hrozieb, ktoré nemôžeme vylúčiť, musíme byť schopní čeliť aj novým výzvam, ako sú terorizmus, organizovaný zločin, negatívne dôsledky klimatických zmien a globalizácie, hybridné hrozby vrátane šírenia dezinformácií a konšpirácií. Naše životy a fungovanie štátu sú čoraz viac spojené s digitálnym svetom a preto je potrebné zabezpečiť aj ochranu digitálneho priestoru.

Od pevnosti našich inštitúcií a ich schopnosti flexibilne reagovať na nepredvídateľné hrozby a udalosti bude závisieť stabilita celej spoločnosti a schopnosť štátu pokračovať v zabezpečení základných funkcií a služieb.

Dôvera, odhodlanie a transparentnosť

Na silu a odolnosť nášho štátu majú vplyv ekonomické, diplomatické, informačné a ozbrojené nástroje štátu, ale najdôležitejšou zložkou sily štátu je **vôľa jeho občanov brániť sa**. Len občania, ktorí dôverujú svojmu štátu a majú pocit základnej spravodlivosti budú mať vôľu a odhodlanie ho aj brániť. Dôležitý vplyv na odhodlanie brániť svoj štát majú aj výchova a vzdelávanie.

Obrana a bezpečnosť sú mimoriadne nákladné a odčerpávajú zdroje, ktoré by sme vedeli využiť aj v iných oblastiach. Preto dôveru občanov môžeme udržať len vtedy, ak budeme transparentne a maximálne efektívne využívať každé jedno euro investované do obrany a bezpečnosti. Musíme vytvoriť taký systém obranných a bezpečnostných investícií, ktoré garantujú občanom, že nikto sa na úkor ich ochrany a bezpečnosti bezdôvodne neobohacuje.

Tri piliere bezpečnosti a obrany Slovenskej republiky

Podľa článku 25 ods. (1) Ústavy SR, obrana Slovenskej republiky je povinnosťou a vecou cti občanov, pričom podrobnosti brannej povinnosti stanovuje zákon. Aj keď zaistenie obrany a bezpečnosti je najdôležitejšou úlohou štátu, nie je jediným cieľom a zmyslom existencie štátu a podstatou bytia občanov. Naopak, má vytvoriť len podmienky pre všestranný rozvoj štátu a uspokojovanie potrieb občanov. Preto zaistovanie bezpečnosti a obranyschopnosti nášho štátu musí byť premyslené a ekonomicky únosné a tvorí ho systém ucelených inštitúcií, nástrojov a opatrení.

Naša bezpečnosť a obrana nie je len vecou ozbrojených síl, ozbrojených zložiek a vybraných inštitúcií, ale primerane sa na nej podieľa celá spoločnosť v rozsahu podľa zákonov a aktuálnej bezpečnostnej situácie. Udržiavanie suverenity a stabilného a bezpečného prostredia pre rozvoj Slovenskej republiky stojí na troch základných pilieroch:

- I. Bezpečnostná a obranná politika štátu
- II. Akcieschopné ozbrojené sily, bezpečnostné orgány a ozbrojené zložky
- III. Zvyšovanie odolnosti štátu a udržiavanie jeho obranného potenciálu

Na týchto pilieroch je postavený aj náš program pre zaistenie obrany a bezpečnosti Slovenskej republiky. Tento program priamo nadväzuje na náš program pre Úspešné Slovensko v neistom svete a program Rekonštrukcia štátu. Je previazaný s programovými dokumentami pre špecifické oblasti bezpečnosti ako napríklad boj s dezinformáciami a reforma policajného zboru, ktoré sú podrobnejšie rozpracované v samostatných programoch.

I. Bezpečnostná a obranná politika štátu, reforma bezpečnostného sektoru

Aktuálny stav

Ani 15 rokov členstva v euroatlantickom spoločenstve nám nestačilo na splnenie našich politických aj vojenských záväzkov voči NATO. Nesplnili sme svoj záväzok dávať na obranu zdroje vo výške 2 % HDP a výdavky na obranu od nášho vstupu postupne klesali až na úroveň tesne pod 1 % HDP. Až anexia Krymu, kríza na východe Ukrajiny a tlak spojencov nás primäli k širšej politickej zhode a záväzku na postupné zvyšovanie našich výdavkov na obranu až na úroveň 2 % HDP do roku 2024.

Pozitívne môžeme hodnotiť to, že tento cieľ pravdepodobne splníme už o dva roky skôr. Na druhej strane sa zvýšené výdavky zatiaľ dostatočne neprejavili na zlepšení stavu našej

obranyschopnosti, zlepšení podmienok pre službu vojakov, ani v schopnosti ozbrojených síl plniť náročné úlohy.

Slovenská republika si síce plnila a plní svoje záväzky smerom k solidarite so spojencami tým, že sa primerane podieľa na spoločných operáciách a činnosti štruktúr NATO. To však nepostačuje na skutočné zaistenie našej obrany a bezpečnosti a neplníme si ani najdôležitejšie záväzky v oblasti pripravenosti deklarovaných vojenských jednotiek a zväzkov pre spoločnú obranu v rámci takzvaných národných cieľov spôsobilostí.

Bezpečnostná situácia sa zásadne zmenila. V našom najbližšom susedstve prebieha ozbrojený konflikt, čelili sme rozsiahlej migračnej a utečeneckej vlne. Nastal aj zásadný strategický posun hlavného úsilia NATO od expedičných operácií mimo územia NATO k obrane teritória NATO. Aj napriek uvedeným skutočnostiam sa nám nepodarilo prijať nové strategické dokumenty štátu a Slovenská republika sa riadi bezpečnostnou a obrannou stratégiou z roku 2005.

Po 15 rokoch členstva v NATO a EÚ je naše hodnotové a bezpečnostné ukotvenie stále viac spochybňované, v politickom prostredí silnejú antisystémové a antidemokratické sily, šíri sa politický extrémizmus. Sme vystavení intenzívnej dezinformačnej kampani a šíreniu konšpirácií v rozsahu ohrozujúcom stabilitu spoločnosti. Na našom území bez dostatočnej pozornosti štátnych orgánov vznikajú polovojenské skupiny, ktoré nie sú súčasťou systému obrany štátu.

Výrazne narástla naša závislosť na informačných a komunikačných technológiách, čo nás robí podstatne zraniteľnejšími v kybernetickom priestore. Virtuálny priestor už dnes poskytuje možnosti na vedenie zásadného konfliktu a spôsobenie rozsiahlych materiálnych škôd porovnateľných s použitím konvenčných zbraní. Ochrana kybernetického priestoru má aj priamy dopad na ochranu osobných údajov a bezpečnosť občanov.

Občania veľmi citlivo vnímajú korupciu a zneužívanie verejných funkcií na osobný prospech. Medializované prípady ukazujú, že základné bezpečnostné zložky štátu sú predmetom silného záujmu a tlaku rôznych mocenských a záujmových skupín. Vyskytuje sa viacero prípadov intenzívnych kontaktov medzi vplyvnými predstaviteľmi štátnych inštitúcií a osobami podozrivými zo závažnej trestnej činnosti, zneužívania právomocí na nezákonné lustrácie a zapájanie sa bývalých, ale aj aktívnych príslušníkov bezpečnostných zložiek v organizovanom zločine.

Rozsah pochybení a zlyhaní v bezpečnostných zložkách, narušovanie profesionality a zásad kariérneho systému, politizácia a rodinkárstvo a narušovanie nezávislosti výkonu funkcií výrazným spôsobom narušuje dôveru občanov v štát a jeho inštitúcie. Tieto nedostatky nie je možné odstrániť drobnými kozmetickými úpravami a čiastkovými personálnymi zmenami vo vedení bezpečnostných zložiek, ale **vyžaduje komplexnú reformu bezpečnostného sektoru**. Táto reforma musí byť súčasťou úsilia o celkovú rekonštrukciu štátu.

Strategický cieľ

Bezpečné a stabilné Slovensko, schopné reagovať a spolu so spojencami čeliť možným hrozbám a prípadnej agresii. Bezpečné a stabilné Slovensko, ktoré je spoľahlivým a pevným spojencom v euroatlantickom hodnotovom, hospodárskom a vojensko-politickom priestore a účinne prispieva k vlastnej aj spoločnej obrane a bezpečnosti.

Programové ciele

- 1) Účinným využívaním všetkých nástrojov štátu zaistiť vlastnú schopnosť Slovenskej republiky reagovať na vonkajšie ohrozenie, krízy a mimoriadne udalosti a udržať kontinuitu funkcií a fungovania štátu až do účinnej pomoci spojencov v prípade potreby.
- 2) Prostredníctvom dôsledného plnenia spojeneckých záväzkov a účinnou diplomaciou zabezpečiť vonkajšie garancie našej bezpečnosti.
- 3) Dôslednou reformou bezpečnostného sektoru v širšom kontexte rekonštrukcie štátu zabezpečiť vnútornú stabilitu a bezpečnosť pre občanov.

Požiadavky na systém obrany a bezpečnosti štátu

- Základným východiskom pre zabezpečenie obrany a bezpečnosti SR musia byť dlhodobá vízia Slovenskej republiky a základné strategické dokumenty schválené v parlamente: Bezpečnostná stratégia SR, Obranná stratégia SR a Vojenská stratégia SR.
- Základné strategické dokumenty musia byť v pravidelnom cykle podrobované vyhodnoteniu a revízii a pružne aktualizované v prípade zásadnej zmeny bezpečnostnej situácie a meniacich sa hrozieb.
- Slovenská republika musí zvyšovať svoju odolnosť voči hrozbám vyváženým komplexným rozvojom vlastnej sily štátu (ekonomickej, diplomatickej, informačnej a vojenskej) a vzájomne výhodnými spojenectvami.
- SR si musí zabezpečiť a udržiavať schopnosť čeliť prípadnému napadnutiu cudzou mocou, ale aj odolnosť voči asymetrickým a hybridným ohrozeniam a chrániť kybernetický priestor a bezpečnosť osobných údajov občanov.
- Základným princípom našej obrany a bezpečnosti je princíp kolektívnej obrany. Slovenská republika musí byť spolu so spojencami schopná účinne reagovať na meniace sa bezpečnostné prostredie.
- Slovenská republika by mala byť aktívnym hráčom v organizáciách kolektívnej obrany a bezpečnosti a primerane prispievať do spoločných obranných kapacít, ale aj primerane spolurozhodovať o ich ďalšom smerovaní.
- SR musí udržiavať vyvážený pomer medzi vonkajšími zárukami našej obrany a bezpečnosti a vlastnými obrannými spôsobilosťami a kapacitami.
- Závazky voči spojencom sú súčasne aj pilierom našej vlastnej bezpečnosti a všetky deklarované sily sú určené pre našu vlastnú obranu a súčasne naším príspevkom do spoločnej obrany.
- Slovenská republika by mala účinne podporovať prehlbovanie obrannej spolupráce v rámci Európskej únie a spoločné budovanie obranných spôsobilostí, najmä aktívnou účasťou na implementácii Globálnej stratégie pre bezpečnostnú a zahraničnú politiku Európskej únie (EUGS) a Permanentnej štruktúrovanej spolupráce (PESCO).

- Pokračovanie spolupráce v rámci EÚ je pre Slovenskú republiku životne dôležité a preto na úrovni EÚ podporujeme vznik týchto inštitúcií:
 - o stále strategické veliteľstvo EÚ zodpovedné za plánovanie a velenie vojenským operáciám pod hlavičkou únie
 - o podpredseda Európskej komisie pre boj s hybridnými hrozbami
 - o Európske centrum kybernetickej bezpečnosti, ktoré bude prepojené s národnými orgánmi a umožňovať lepšiu spoluprácu
 - o spravodajská služba EÚ zameraná na boj s terorizmom.
- Slovenská republika by sa mala aktívne zapájať do medzinárodného úsilia a aktívne podporovať medzinárodné organizácie, najmä OSN a OBSE v ich úsilí na udržiavanie a nastolenie mieru, posilňovanie medzinárodnej dôvery a spolupráce a predchádzanie konfliktov.
- Vnútornú bezpečnosť SR v stave bezpečnosti a pri riešení mimoriadnych situácií musia garantovať vlastné policajné a bezpečnostné zložky s prípadnou podporou vlastných ozbrojených síl, ktoré budú schopné účinne spolupracovať s bezpečnostnými a policajnými zložkami našich partnerov v prípade potreby.
- SR musí pokračovať v zdokonaľovaní komplexného národného systému reakcie na krízové situácie.
- Činnosť bezpečnostných zložiek, zložiek polície a ozbrojených síl v reakcii na krízové situácie musí byť koordinovaná a ich súčinnosť musí byť pravidelne precvičovaná na celoštátnej aj regionálnej úrovni.
- Obyvateľstvo musí byť systematicky vychovávané k vlastenectvu a spoluzodpovednosti za svoj štát a pripravované na krízové situácie vrátane civilnej obrany.
- Na zaistenie poriadku a bezpečnosti nestačí len možných páchatelov trestnej činnosti a organizovanej trestnej činnosti vypátrať, ale ich trestná činnosť musí byť aj riadne a nestranne vyšetrená a páchatelia postavení pred nezávislé súdy bez ohľadu na ich spoločenské postavenie, politickú príslušnosť a majetkové pomery.
- Prokuratúra, spravodajské služby a bezpečnostné zložky musia požívať všeobecnú dôveru občanov, ich príslušníci musia byť bezvýhradne lojálni k Slovenskej republike a profesionálne a nezávisle plniť svoje poslanie. Legislatíva pre fungovanie a

činnosť týchto inštitúcií a zložiek musí garantovať pevný kariérny systém, bezúhonnosť a bezpečnostnú spoľahlivosť, preukázateľnosť pôvodu majetku, vnútorné kontrolné mechanizmy a verejnú kontrolu výkonu ich funkcií nezávisle od aktuálnej politickej moci.

Opatrenia

1. Zabezpečiť dopracovanie, prerokovanie a schválenie **základných strategických dokumentov** v Národnej rade SR. Prijatť legislatívne opatrenia na zabezpečenie pravidelnej revízie základných bezpečnostných dokumentov
2. Upraviť legislatívu a vypracovať nový **systém komplexného hodnotenia obrany** ako základného nástroja riadenia výstavby OS SR a rozvoja obranného potenciálu SR a súčasne nástroja kontroly vlády parlamentom a verejnosťou.
3. Vypracovať a uviesť do praxe **jednotný systém prípravy obyvateľstva** na obranu SR a civilnú obranu, vrátane aktualizovanej brannej výchovy na školách.
4. Zdokonaľiť komplexný **systém reakcie štátu na krízy** a jeho pravidelné precvičovanie. Legislatívne upraviť pôsobnosť a uviesť do rutínnej prevádzky národné situačné centrum.
5. Aktualizovať národnú **stratégiu kybernetickej bezpečnosti**, aktualizovať legislatívu a zabezpečiť realizáciu opatrení na posilnenie ochrany kybernetického priestoru a účinnú koordináciu s orgánmi EÚ a NATO.
6. Pripraviť a implementovať zásadnú **reformu policajného zboru** v zmysle nášho samostatného uceleného programu pre túto oblasť.
7. Zabezpečiť realizáciu programových **opatrení pre boj s dezinformáciami a strategickú komunikáciu štátu**.
8. Realizovať **komplexný program rekonštrukcie štátu**, súčasťou ktorej je aj príprava **komplexnej reformy bezpečnostného sektora**. Zabezpečiť návrat dôveryhodnosti a medzinárodnej kredibility spravodajských služieb, bezpečnostných inštitúcií a prokuratúry.

II. Akcieszopné ozbrojené sily interoperabilné so spojencami

Aktuálny stav

Ozbrojené sily trpia dlhodobým nedostatkom zdrojov a absenciou priebežnej modernizácie. Absolútna väčšina výzbroje a techniky je morálne zastaraná, po uplynutí doby životnosti. Veľká časť je nebojaschopná a rezort obrany nedokáže v plnom rozsahu zabezpečiť opravy poškodenej techniky ani náhradné dielce.

Vojenská infraštruktúra bola dlhodobo zanedbávaná a neumožňuje dlhodobý rozvoj ozbrojených síl, respektíve je na hranici prevádzkyschopnosti. Výcviková infraštruktúra s výnimkou časti národného Centra výcviku Lešť je v dezolátnom stave a nepodporuje riadny výcvik jednotiek ozbrojených síl. Kapacity CV Lešť sú využívané všetkými silovými rezortami a nepostačujú pre výcvik ozbrojených síl. Navyiac, možnosti pre výcvik taktického manévru sú obmedzené a nedostatočne podporované technológiami.

V poslednom období došlo k čiastočnému zlepšeniu výcviku, najmä v oblasti zdrojovo menej náročnej prípravy veliteľov a štábov. Z dôvodu nedostatku zdrojov však rozsah výcviku nezodpovedá potrebám ozbrojených síl a prioritne je zabezpečovaný pre nasadzované a deklarované jednotky na úkor zvyšku ozbrojených síl.

Zámery rozsiahlej modernizácie sa v skutočnosti redukovali len na pár finančne náročných projektov. Slovenská republika si dlhodobo neplní svoje záväzky a nedokázala splniť svoj dlhodobý cieľ, ktorým bola výstavba mechanizovanej brigády. Tento cieľ, ktorý je aj hlavnou úlohou z programového vyhlásenia vlády SR nebude splnený, ani nie sú zatiaľ vytvorené predpoklady na jeho splnenie do roku 2030. Dlhodobý plán, ktorý bol schválený na úrovni vlády SR, ale nebol predložený na prerokovanie v NR SR, je už neaktuálny z časového, vecného aj zdrojového hľadiska.

Ozbrojené sily majú nenaplnených takmer 25 % tabuľkových pozícií pre profesionálnych vojakov, čo má vážny negatívny dopad aj na stav operačnej pripravenosti, morálny stav ozbrojených síl a v kombinácii so zlým stavom techniky aj možnosti potrebného výcviku a reálnu operačnú pripravenosť na plnenie úloh ozbrojených síl.

Strategický cieľ

Vybudovať a udržiavať plne profesionálne, moderne vybavené, dobre vycvičené a plne interoperabilné ozbrojené sily, schopné plniť zákonmi stanovené úlohy, samostatne reagovať na nevojnovú krízu, s pomocou spojencov brániť Slovenskú republiku a podieľať sa na kolektívnej obrane ostatných spojencov.

Programové ciele

- 1) Aktívnou strategickou komunikáciou a transparentným a maximálne efektívnym vynakladaním zdrojov zvýšiť dôveru občanov v ozbrojené sily a získať podporu pre ich výstavbu a modernizáciu.
- 2) Na základe strategických dokumentov štátu vypracovať realistický a zdrojovo dostupný model ozbrojených síl a stanoviť priority jeho realizácie.
- 3) Koordinovane so spojencami v NATO a EÚ postupne navyšovať výdavky na obranu až na 2 % HDP, pričom minimálne 20 % obranných výdavkov dlhodobo alokovať na modernizáciu ozbrojených síl.
- 4) Zatraktívniť službu v profesionálnych ozbrojených silách a postupne dosiahnuť predpísané tabuľkové počty. Dosiahnuť a stabilne udržiavať základný vojenský potenciál v stave bezpečnosti a schopnosť jeho navýšenia cestou mobilizácie.

Požiadavky na ozbrojené sily

- **Vlastné ozbrojené sily** sú hlavným garantom suverenity, územnej celistvosti a nedotknuteľnosti štátnych hraníc a vzdušného priestoru SR a súčasne príspevkom do systému kolektívnej bezpečnosti.
- Slovenská republika by mala budovať zdrojovo dostupné, primerané, avšak **plnohodnotné, dobre vybavené a vycvičené ozbrojené sily**, budiace rešpekt

a majúce schopnosť reakcie na krízy vrátane kladenia ozbrojeného odporu až do príchodu posíl od spojencov v prípade agresie zvonku.

- **Ozbrojené sily** nemôžu byť len symbolické z dôvodu šetrenia zdrojov, ale musia byť **účinné pri plnení svojich základných úloh**. Zmena bezpečnostnej situácie si vyžaduje plnohodnotné ozbrojené sily a na zaistenie našej bezpečnosti nestačí limitovaná solidárna účasť v expedičných operáciách NATO. Ozbrojené sily musia mať schopnosť operačného nasadenia na vlastnom území a teritóriu NATO, byť vysoko mobilné, odolné a schopné viesť účinný boj s vysokou intenzitou. Základnou požiadavkou je vysoký stupeň vycvičenosti a pripravenosti, multifunkčnosť a variabilita v použití, pričom ozbrojené sily musia spĺňať požiadavky na:
 - o **flexibilitu** – schopnosť plniť okrem svojej hlavnej úlohy aj celý rad sekundárnych a asistenčných úloh v domácom aj medzinárodnom prostredí,
 - o **adaptibilitu** – schopnosť prispôbiť sa rôznorodým požiadavkám na operačné použitie súčasne,
 - o **agilnosť** - schopnosť dynamicky prechádzať z plnenia jedného typu úloh k inému v celom spektre pôsobenia ozbrojených síl.
- SR bude zapojená do systému kolektívnej obrany, avšak naše ozbrojené sily musia mať **dostatočný vojenský potenciál a spôsobilosti** na to, aby mohli v súčinnosti s policajnými a ostatnými bezpečnostnými zložkami začať okamžite riešiť krízové situácie na vlastnom území bez pomoci spojencov, alebo v prípade potreby do doby ich príchodu.
- Keďže naša obrana je založená na princípe kolektívnej obrany a na akúkoľvek väčšiu krízu budeme musieť reagovať s podporou spojencov, základnou požiadavkou na ozbrojené sily je **vysoký stupeň interoperability** a to všetkých úrovní: technickej, doktrinálnej (mentálnej) aj operačnej.
- Naše sily musia byť budované ako interoperabilné vo svojej podstate. Budovanie ozbrojených síl podľa národných štandardov a následne získavanie interoperability pre vybrané deklarované jednotky by bolo neefektívne a aj obmedzujúce účinnosť našej obrany v systéme kolektívnej bezpečnosti.

- **Technickú interoperabilitu** môžeme dosiahnuť len dôsledným uplatňovaním spoločných štandardov podľa spojeneckých standardizačných noriem. Musíme sa postupne zbavovať závislosti na nekompatibilnej sovietskej a ruskej technike a materiáli vrátane munície a prísne dodržiavať spojenecké štandardy pri zavádzaní a obstarávaní novej techniky do našich ozbrojených síl. Toto musí platiť aj v prípade domácich výrobcov, lebo dodržiavanie spojeneckých štandardov podporuje nielen interoperabilitu našich vojenských jednotiek, ale aj konkurencieschopnosť nášho obranného priemyslu.
- Pre dodržiavanie **doktrinálnej interoperability** je potrebné nielen zmeniť výučbové programy a ich obsah na Akadémii ozbrojených síl, ale aj v maximálnej miere využívať možnosti zahraničného vzdelávania so súčasným výrazným posilnením jazykovej prípravy ľudských zdrojov ozbrojených síl. V spolupráci s partnermi je žiaduce uvažovať o zriadení spoločnej stredoeurópskej vojenskej vzdelávacej inštitúcie, ktorá by bola spoločne financovaná a poskytovala jednotnú prípravu vysokých dôstojníkov a budúcich lídrov. Ako zdroj inšpirácie môže poslúžiť Baltic Defence College.
- **Operačná interoperabilita** sa najlepšie získava počas spoločného pôsobenia a spoločného nasadenia našich jednotiek so spojeneckými jednotkami. Spoločný medzinárodný výcvik by mal byť základnou súčasťou výcviku našich jednotiek a byť vyvrcholením výcvikového cyklu našich najdôležitejších jednotiek a zväzkov. Najprirodzenejšie je zvyšovanie regionálnej spolupráce s najbližšími susedmi. Významným príspevkom k trvalému udržiavaniu interoperability a dosiahnutie schopnosti integrácie síl v prípade potreby je aj dlhodobá afiliácia našich brigád pozemných síl so spojeneckými operačno-taktickými a operačnými zoskupeniami.
- Slovenská republika musí udržiavať dostatočný obranný potenciál a ozbrojené sily musia mať také spôsobilosti, štruktúru a kapacity, aby boli schopné plniť svoje **základné a ďalšie zákonmi stanovené úlohy** v nasledovných oblastiach:
 - o zaručovanie obrany a bezpečnosti SR,
 - o plnenie asistenčných úloh,
 - o poskytovanie humanitárnej pomoci, účasť na medzinárodných aktivitách na udržanie a zabezpečenie mieru a stability,

- o plnenie ďalších úloh na základe rozhodnutia ústavných orgánov SR
- V stave bezpečnosti musia byť kapacity ozbrojených síl udržiavané na takej úrovni, že pri prechode z mierového do vojnového stavu (vojny), resp. výnimočného stavu musia byť **schopné súbežne plniť nasledovné úlohy:**
 - i. okamžite začať **plniť určené operačné úlohy**, v prípade vojnového stavu alebo vojny klásť účinný ozbrojený odpor a byť schopné ničiť protivníka (agresora) alebo mu spôsobovať citeľné straty,
 - ii. spolu s ďalšími bezpečnostnými zložkami zabezpečiť ochranu a obranu kľúčovej infraštruktúry, dôležitých ústavných a ďalších orgánov a **zabezpečiť kontinuitu štátnej moci** na území SR a umožniť mobilizáciu zdrojov, vecných prostriedkov a osôb na rozvinutie ozbrojených síl SR a obranného potenciálu SR do plnohodnotných krízových štruktúr,
 - iii. zabezpečiť plnohodnotnú podporu hostiteľskej krajiny, prijatie, rozmiestnenie a integráciu spojeneckých síl na území SR.
- V stave bezpečnosti musia byť ozbrojené sily SR schopné sami alebo po nevyhnutnú dobu s pomocou spojencov **monitorovať a chrániť vzdušný priestor** SR a v prípade prechodu na vojnový stav musia byť ozbrojené sily SR schopné poskytnúť účinnú podporu spojencom a prispievať k spoločnému úsiliu pri obrane vzdušného priestoru.
- **Hlavnou zložkou bojového potenciálu** ozbrojených síl SR a súčasne rozhodujúcim príspevkom SR do kolektívnej obrany sú **pozemné sily**, ktoré musia disponovať základným spektrom spôsobilostí a kapacít pre vedenie bojovej činnosti.
- Pozornosť je potrebné venovať aj rozvoju **síl pre špeciálne operácie**, ktoré budú pripravované nielen na použitie v prípade vojnového ohrozenia, ale aj ako dôležitá súčasť spôsobilostí SR v boji proti terorizmu a pri pôsobení proti asymetrickým a hybridným hrozbám, k tomuto bude potrebné spracovať aj patričnú legislatívu.
- **Modernizácia** ozbrojených síl musí byť premyslená, plánovitá a schválená ústavnými orgánmi SR a jej realizácia musí byť **maximálne efektívna a transparentná**.

- **Modernizácia** musí zabezpečiť postupný nárast **komplexných vojenských spôsobilostí** na plnenie určených úloh. Kritériom úspešnosti musí byť vytvorenie alebo zabezpečenie určených jednotiek ako nositeľov vojenských spôsobilostí, nie počet a rozsah realizovaných projektov alebo použitých zdrojov.
- **Základný model ozbrojených síl a dlhodobý plán** ich výstavby by mali byť vypracované rezortnom obrany, schválené vládou SR a predložené na schválenie Národnej rade Slovenskej republiky. Obrana a bezpečnosť si vyžaduje **širšiu politickú a verejnú podporu**, ktorá je výsledkom dlhodobého úsilia a nesmie podliehať dramatickým zmenám pri každej politickej zmene v rámci volebného cyklu. Základný model ozbrojených síl, ktorý bude definovať potrebu a účel jednotlivých druhov spôsobilostí, musí byť realistický a zdrojovo dostupný, pričom musí vychádzať z Vojenskej stratégie SR a medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky.
- **Rozhodujúce programy vyzbrojovania** musia vychádzať zo základného modelu ozbrojených síl a mali by byť schválené Národnou radou vrátane ich zdrojového krytia. Prioritu v časovom a vecnom plnení musia dostať projekty zabezpečujúce splnenie našich hlavných spojeneckých záväzkov, ktoré sú súčasne aj jadrom našich obranných spôsobilostí, najmä výstavbu mechanizovanej brigády.
- Štát bude mať **monopol na vojenskú prípravu a ozbrojené násilie**, ilegálne ozbrojené skupiny musia byť postavené mimo zákon, alebo zákonným spôsobom transformované tak, aby sa stali zákonnou súčasťou systému obrany štátu.
- V stave bezpečnosti budú ozbrojené sily udržiavané len na takej **minimálnej úrovni kapacít**, ktoré umožnia súbežne plniť základné tri poslanie – reakciu na krízu, prechod do krízovej štruktúry vrátane mobilizácie a schopnosť prijať a podporiť spojencov.
- SR si musí udržiavať **trvalý systém spravodajstva**, vyhodnocovania bezpečnostnej situácie a včasného varovania v súčinnosti so spojencami v NATO a EÚ a partnermi.
- Pokiaľ nedôjde k dramatickej zmene bezpečnostnej situácie, základom našej pripravenosti na obranu v stave bezpečnosti budú **plne profesionálne**

ozbrojené sily doplnené a udržiavané na predpísaných tabuľkových počtoch. Základným nástrojom na zvyšovanie bojového potenciálu ozbrojených síl bude systém tvorby, prípravy a použitia rôznych druhov **záloh ozbrojených síl** s variabilnými mechanizmami ich použitia.

- **Zálohy ozbrojených síl** budú primárne tvorené na dobrovoľnom princípe pod riadením a kontrolou štátu. **Aktívne zálohy** je potrebné primárne budovať ako organické jednotky na rozšírenie kapacity už existujúcich spôsobilostí a len výnimočne použité na „zalepenie“ dier v mierových štruktúrach. Spolupatričnosť k jednej jednotke a rovnaký výcvikový cyklus majú za cieľ zabezpečiť vyššiu atraktivitu, prestíž a kompaktnosť aktívnych záloh. **Dobrovoľnú vojenskú prípravu** v dnešnej podobe primárne využívať ako vstup do aktívnych záloh alebo pre tvorbu všeobecných záloh ozbrojených síl. Je potrebné hľadať také formy dobrovoľnej prípravy na obranu štátu, ktoré umožnia občanom pripravovať sa na obranu štátu bez straty zamestnania a na regionálnom princípe.
- **Vojenské zdravotníctvo** je organickou súčasťou obranného potenciálu štátu a podporných spôsobilostí pre udržanie akcieschopnosti a operačnej nasaditeľnosti ozbrojených síl. Okrem bežných zdravotných spôsobilostí musí udržiavať **unikátny potenciál na operačné použitie ozbrojených síl a intervenciu štátu** v prípade rozsiahlych mimoriadnych udalostí s veľkými stratami na zdraví a životoch, alebo pri masívnom ohrození verejného zdravia (napríklad v prípadoch prepuknutia nebezpečných pandémieí, alebo vzniku rozsiahlych prírodných alebo priemyselných katastrof). Je nutné definitívne stanoviť štruktúru vojenského zdravotníctva s jednotným velením a jasne určenými úlohami. Pri jeho financovaní je potrebné nájsť vhodnú kombináciu systému zdravotného poistenia a krízového intervenčného systému financovaného z rozpočtových zdrojov, ktorý bude garantovať udržiavanie kvalifikácie a odborný rast personálu vojenského zdravotníctva.
- **Najcennejšou zložkou ozbrojených síl je** kvalitný, kvalifikovaný, oddaný a dobre vycvičený **personál**, ktorý bude mať k dispozícii modernú techniku, potrebnú infraštruktúru vrátane výcvikových zariadení a dostatok náročných výcvikových príležitostí. Pre správne fungovanie ozbrojených síl potrebujeme optimálnu kombináciu stabilizácie kvalitného vojenského personálu a cyklickej obmeny najmä na najnižších funkciách. Vojenské povolanie z ekonomických

dôvodov, ako aj z dôvodu spoločenských zmien a spôsobu života stratilo do značnej miery svoju atraktívnosť a prestíž. Preto je potrebné pokračovať v zmene nastavenia systému manažmentu vojenského personálu a vrátane systému odmeňovania. Vojenské povolanie je vysoko rizikové, značne obmedzujúce a vyžaduje si systém kompenzácií a sociálnych benefitov vrátane výsluhového zabezpečenia.

- Namiesto nepremyslených experimentov so systémom sociálneho zabezpečenia vojakov, zneisťujúcich vojenský personál, sú potrebné také legislatívno-technické opatrenia, ktoré **zatraktívnia vojenské povolanie, zvýšia jeho spoločenskú prestíž a stabilizujú podmienky výkonu služby**. Namiesto paušálneho kopírovania civilného pracovného práva do špecifických vojenských podmienok, je potrebné vypracovať špecifickú legislatívu upravujúcu službu profesionálnych vojakov, ich odmeňovanie a ich sociálne zabezpečenie. Inými slovami, za nadštandardné ekonomické a sociálne zabezpečenie vojenského personálu štát môže požadovať aj nadštandardné výkony a obeť zo strany personálu a to aj za cenu zrušenia niektorých obmedzení vyplývajúcich zo zákonníka práce. Samozrejme je potrebné dodržať princíp zásluhovosti a spravodlivosti, ktorý zohľadní aj rozdielne podmienky výkonu služby jednotlivých kategórií vojakov.
- Vzťah k vlasti a vojenskému povolaniu sa formuje už v mladom veku počas štúdia na strednej škole. Aj napriek zákonným obmedzeniam ohľadom reálnej vojenskej služby pre nepľnoleté osoby, **štátom garantované stredné školstvo** vytvára podmienky pre budúcu regrutáciu odborne zdatných ľudských zdrojov pre potreby ozbrojených síl. V súčasnej dobe štát vôbec nevyužíva možnosti stredoškolského vzdelávania. Zriadenie špecializovaných vojensko-technických odborov na jestvujúcich stredných školách, alebo zriadenie špecializovanej vojensko-technickej strednej školy môže zvýšiť regrutačný zdroj kvalitného personálu. Štát by mohol takéto študijné programy podporiť rôznymi prítlačivými aktivitami s vojenskou problematikou alebo systémom štipendií. Bez ohľadu na to, či sa nakoniec absolventi rozhodnú pre prácu v ozbrojených silách alebo nie, výsledkom takéhoto vzdelávania bude vyšší počet odborne pripraveného personálu pre národné hospodárstvo alebo pre prípad mobilizácie.

- Moderná **výcviková infraštruktúra** podporená modernými **simulačnými technológiami** môže výrazným spôsobom zefektívniť a zintenzívniť výcvik jednotlivcov a vojenských formácií na všetkých úrovniach. Súčasný systém virtuálnej, konštruktívnej a živej simulácie umožňuje vytvorenie podmienok podobných reálnym situáciám pri podstatne nižších nákladoch. Aj keď nie je možné úplne nahradiť tvrdý vojenský dril v reálnych terénnych a klimatických podmienkach, využívanie simulačných technológií umožňuje podstatne zvýšiť kvalitu výcviku a súčasne vykonávať **distribúovaný prepojený výcvik** so spojencami a partnermi v rámci národného systému reakcie na krízy bez toho, že by bolo nutné vykonávať rozsiahle a mimoriadne nákladné presuny na jedno miesto.

Opatrenia

1. Vypracovať ucelený **základný model OS SR**, schváliť ho vo vláde a predložiť ho na schválenie parlamentom. V základom modeli popísať potrebu a základné operačné požiadavky na kľúčové bojové a podporné spôsobilosti.
2. Prepracovať **Dlhodobý plán rozvoja obrany s dôrazom na rozvoj ozbrojených síl do roku 2030** a vytvoriť záväzný plán hlavných projektov vyzbrojovania a rozvoja obrany v podobe **Štátneho programu vyzbrojovania** so záväznými programami a garantovanými zdrojmi – schváleného NR SR a realizovaného vládou SR.
3. Prioritne zabezpečiť modernizáciu ozbrojených síl na splnenie našich medzinárodných záväzkov s dôrazom na výstavbu mechanizovanej brigády a zabezpečenie kritických spôsobilostí ozbrojených síl pre plnenie základných úloh.
4. Prepracovať **systém tvorby a prípravy záloh**, vypracovať legislatívne, organizačné a zdrojové podmienky.
5. Vypracovať nový **systém aktívnych záloh** ako okamžite dostupný nástroj na zvýšenie kapacít OS SR v prípade potreby už v stave bezpečnosti – vytvárať

- organické jednotky aktívnych záloh. Navrhnuť a **zaviesť nové formy dobrovoľnej vojenskej prípravy**, založenej na územnom princípe.
6. Vypracovať odbornú štúdiu a posúdiť možnosti na vytvorenie **špecializovanej organizácie pre rozvoj dobrovoľnej vojenskej prípravy a branných aktivít** s podporou štátu.
 7. Pripraviť **konceptiu rozvoja vojenského zdravotníctva** a schváliť ju na úrovni vlády SR vrátane návrhu legislatívnych a technických opatrení.
 8. Aktualizovať alebo pripraviť nový **zákon o štátnej službe vojakov**.
 9. Pripraviť koncepciu a začať realizáciu **vojensko-odbornej prípravy na vybraných stredných školách**, alebo zriadiť rezortnú strednú školu.
 10. **Program rozvoja výcvikovej infraštruktúry a plán rozvoja simulačných technológií** zakomponovať ako pevnú súčasť Dlhodobého plánu rozvoja rezortu a reálne ho premietnuť aj do požiadaviek na obstarávanie novej výzbroje a techniky.
 11. Spoločne so spojencami posúdiť a prerokovať možnosť vytvorenia spoločnej **stredoeurópskej obrannej vzdelávacej inštitúcie**.

III. Odolnosť štátu a udržiavanie obranného potenciálu

Aktuálny stav

V uplynulom období nebola venovaná dostatočná pozornosť trvalému udržiavaniu vojenského a obranného potenciálu štátu ani jeho odolnosti voči nepriamym hrozbám a rozkladnému pôsobeniu zvonka aj zvnútra. Vstup do NATO nám priniesol základné bezpečnostné záruky, avšak na druhej strane viedol k podceneniu vlastnej obrany a bezpečnosti mladej republiky. Veľká časť občanov, ale aj politickej reprezentácie sa uspokojila s tým, že NATO nám poskytuje bezpečnostné garancie a Európska únia ekonomickú stabilitu a na udržiavanie našej obrany a bezpečnosti stačí udržiavať symbolické ozbrojené sily a byť solidárny so spojencami v rámci „povinnej jazdy“ formou účasti na operáciách medzinárodného krízového manažmentu.

Zásadný zlom nastal až po anexii Krymu a vypuknutí krízy a ozbrojeného konfliktu na východe Ukrajiny. Táto zásadná zmena bezpečnostného prostredia bola umocnená rozmachom Islamského štátu na Blízkom východe a rozsiahlou utečeneckou a migračnou krízou. Ozbrojené sily, ministerstvo obrany a vláda SR zareagovali v podobe podrobného strategického hodnotenia situácie a celého radu opatrení. Z nich sa bohužiaľ podarilo realizovať len veľmi malú časť. Dokonca ani protiteroristický balíček s výnimkou legislatívnych opatrení sa nerealizoval v plnom rozsahu.

Kríza na východe Ukrajiny bola a dodnes je sprevádzaná dramatickým nárastom hybridných aktivít a najmä rozsiahlych dezinformačných a konšpiračných kampaní a aktivít, ktorých cieľom je narušiť stabilitu spoločnosti, narušiť dôveru v inštitúcie štátu a dôveru medzi spojencami a partnermi. Bohužiaľ štátne orgány a politická reprezentácia Slovenskej republiky nezachytili včas túto hrozbu ani dramatický nárast politického extrémizmu, čo priamo podkopáva našu schopnosť čeliť čoraz rafinovanejším a menej explicitným hrozbám.

Obranná infraštruktúra štátu postupne degradovala a štát sa zbavil veľkej časti zodpovednosti za jej udržiavanie a rozhodovacích právomocí napr. pri povoľovaní výstavby. Obranný priemysel postavený prevažne na licenčnej výrobe a ovplyvnený nedostatočným objemom zákaziek postupne upadal, aj keď sa podarili revitalizovať niektoré jeho segmenty a to aj bez domácich objednávok.

Aktuálne konflikty však ukazujú, že situácia sa môže zmeniť podstatne rýchlejšie, než ako máme nastavené súčasné schémy pre mobilizáciu ľudských a vecných zdrojov a stabilita a bezpečnosť dodávok môžu zohrať rozhodujúcu úlohu v prípade vzniku krízy.

Naši susedia sa systematicky pripravujú na využívanie európskej obrannej spolupráce a možností, ktoré ponúka Európsky obranný fond a majú vypracované stratégie na niekoľko rokov dopredu. My sme nepružní, bez stratégie a nevieme dostatočne rýchlo reagovať na ponúkané možnosti, ani účinne podporiť naše malé stredné podniky.

Strategický cieľ

Dlhodobo udržiavať odolnosť štátu a jeho obranného potenciálu. Interoperabilné ozbrojené sily musia byť podporené konkurencieschopným, interoperabilným a medzinárodne integrovaným obranným priemyslom.

Programové ciele

- 1) Zabezpečiť odolnosť štátu a jeho inštitúcií voči hybridným hrozbám.
- 2) Minimalizovať dopad masívneho šírenia dezinformácií a konšpirácií na riadne fungovanie štátu a jeho inštitúcií a dôveru občanov vo svoj štát.
- 3) Zabezpečiť udržanie a postupný rozvoj domáceho obranného priemyslu.

Požiadavky na odolnosť a obranný potenciál štátu

- Štát a jeho inštitúcie musia byť dostatočne odborne spôsobilé a **odolné voči rôznym dezinformáciám a rozkladnému pôsobeniu**. V prípade vzniku krízy musia byť schopné rýchlo obnoviť a zintenzívniť svoju činnosť a zabezpečiť kontinuitu moci, základné funkcie štátu a poskytovanie základných verejných služieb.
- Polícia, bezpečnostné zložky štátu, ozbrojené sily a orgány verejnej moci musia byť schopné rýchlo a robustne reagovať na mimoriadne udalosti a domáce alebo vonkajšie krízy, ktoré by mohli destabilizovať spoločnosť. **Schopnosť integrovanej reakcie** na krízu musí byť zabezpečená na celoštátnej aj regionálnej úrovni.
- Slovenská republika by si mala primerane udržiavať **schopnosť mobilizácie** spoločnosti a prechodu ekonomiky na vojnovú výrobu.
- Slovenské obranné kapacity a potenciál sú obmedzené a v prípade väčšej krízy alebo vojenského ohrozenia potrebujeme podporu spojencov, ktorí výrazne zvýšia spoločný obranný potenciál. Toto je možné len za predpokladu, že Slovenská republika vybuduje **robustný systém podpory hostiteľskej krajiny spolu s** nevyhnutnou infraštruktúrou pripravenou na prijatie spojencov.
- Pri zabezpečení obranných potrieb by sa mal maximalizovať podiel vlastného obranného priemyslu na zabezpečovaní programu modernizácie a vyzbrojovania vlastných ozbrojených síl tam, kde je to možné.

- Štát by mal maximálne podporovať spoločné obstarávanie a modernizáciu so spojencami a využiť to na lepšiu integráciu aj našich domácich výrobcov do medzinárodnej spolupráce.
- Modernizácia ozbrojených síl musí byť využitá aj na transfer technológií a zaistenie bezpečnosti dodávok tovarov a služieb z miestnych zdrojov. Tam, kde nie je možný priamy podiel našich výrobcov alebo transfer technológií, je potrebné využiť diplomatické a ekonomické nástroje štátu na uľahčenie prístupu našich konkurencieschopných výrobcov na zahraničné trhy spojencov.
- Dôležitou súčasťou vytvárania podmienok pre domácich výrobcov je dlhodobé plánovanie a stabilita zdrojov na modernizáciu ozbrojených síl, transparentná a otvorená komunikácia so združeniami výrobcov a verejnosťou, ktorá umožní domácemu priemyslu dlhodobo sa pripravovať na účasť na modernizácii vlastných ozbrojených síl, či už formou priamej účasti na dodávkach, alebo získaním podielu prostredníctvom spolupráce so strategickými partnermi zo zahraničia.
- Štát by mal vytvoriť systémové podmienky na podporu domáceho obranného priemyslu a jeho integráciu do medzinárodnej, vzájomne výhodnej spolupráce.
- Podpora domáceho obranného priemyslu musí prispievať k zvyšovaniu obranyschopnosti SR a spĺňať nasledovné kritériá:
 - o jasné pravidlá, transparentnosť a rovnosť šancí,
 - o ekonomická výhodnosť a konkurencieschopnosť.

Opatrenia

1. Dôsledne **rozpracovať Bezpečnostnú stratégiu SR a Obrannú stratégiu SR do konkrétnych opatrení** a inštitucionálnych zmien na úrovni vlády a príslušných ústredných orgánov štátnej správy.
2. Realizovať všetky opatrenia zo samostatného a uceleného **programu pre boj s dezinformáciami**.

3. Každoročne **precvičovať koordináciu a súčinnosť orgánov a zložiek** národného systému reakcie na krízy formou viacúrovňového komplexného cvičenia vykonávaného samostatne alebo v rámci krízových cvičení EÚ a NATO.
4. Aktualizovať koncepciu **podpory hostiteľskej krajiny a budovania a udržiavania obrannej infraštruktúry** štátu, schváliť ju vo vláde SR a realizovať potrebné legislatívne, technické a finančno-ekonomické opatrenia.
5. Vypracovať a implementovať **národnú stratégiu** využívania Európskych obranných fondov a podpory domáceho obranného priemyslu.